

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 7C/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6821201003
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladislav Ďurkáň
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2022:6821201003.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca, sudcom Mgr. Vladislavom Ďurkáňom, v právnej veci žalobkyní: 1/ A. B., E.. XX.XX.XXXX, I. E. Z. XX, XXX XX E. Z. W. X/ Y. J., E.. XX.XX.XXXX, Y.. B.W. XX.XX.XXXX, E. I. X. XX, XXX XX X., obe zast. AK JUDr. Jozef Elsner - advokát, sídlom Sabinovská 65, 082 71 Lipany, proti žalovaným 1/: A. Z., XX.X.XXXX, I. A., A. XXX, zast. JUDr. Ladislav Csákó, advokát, so sídlom Rožňava, Hviezdoslavova 4, 2/ Kooperativa poisťovňa, a.s., Vienna Insurance, IČO: 00 585 441, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Konanie o žalobe žalobkyne v rade 2/ proti žalovaným sa zastavuje.

II. Žaloba žalobkyne v rade 1/ sa zamietá.

III. Žalovaný 1/ má voči žalobkyni 1/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, ktoré je žalobkyňa 1/ povinná nahradiť do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov konania.

IV. Žalovaná 2/ má voči žalobkyni 1/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, ktoré je žalobkyňa 1/ povinná nahradiť do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobkyne v rade 1./ a 2./ sa žalobou doručenou súdu 23.06.2021 doplnenou dňa 07.09.2021 domáhali, aby im žalovaní v rade 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatili titulom nemajetkovej ujmy - žalobkyni v rade 1/ sumu 25 000 ,- Eur a žalobkyni v rade 2/ sumu 25 000,- Eur, a nahradili trovy konania. Svoju žalobu odôvodnili tým, že dňa 31.12.2019 v čase 18:30 došlo v obci Mokrá Lúka k dopravnej nehode zapríčinennej A. Z. (žalovaným v rade 1). K dopravnej nehode došlo tak, že A. Z. viedol motorové vozidlo značky Volkswagen Passat CC s evidenčným číslom X., v obci Mokrá Lúka , kde je povolená najvyššia dovolená rýchlosť 50 km/h, išiel rýchlosťou nie menej ako 100 km/h, kde na mieste určenom na prechod chodcov cez vozovku, označenom zvislým aj vodorovným dopravným značením, pravou prednou časťou vozidla zrazil chodcov . Uvedené skutočnosti vyplývajú z Rozsudku Okresného súdu Revúca , vedený pod spis. zn. : 2T/161/2020, na základe ktorého bol A. Z. uznaným vinným. Zapríčinením uvedenej dopravnej nehody a usmrtením p. O. W., A. Z. spôsobil žalobcom v 1. a 2. rade nemajetkovú ujmu, spočívajúcu v zásahu do práva na ochranu súkromia, súčasťou ktorého je aj právo na rodinný život spočívajúci v udržaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami. K ujme na strane žalobcov v 1. a v 2 rade došlo tým, že usmrtením p. O. W. došlo k usmrteniu brata žalobcov v 1. a v 2. rade, čo výrazným spôsobom zasiahlo do ich práv na pokojný rodinný život. V čase dopravnej nehody a usmrtenia p. O. W. mal A. Z. uzavretú so žalovaným v 2. rade zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou

motorového vozidla (povinné zmluvné poistenie, resp. PZP), na základe čoho je tak žalovaný povinný nahradiť škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vedeného žalovaného v 1. rade A. Z. v rozsahu dohodnutom v poistnej zmluve. Konaním žalovaného v 1. rade, ktorým pri vedení motorového vozidla došlo k porušeniu hneď niekoľkých zákonných povinností došlo k zavineniu dopravnej nehody, následkom ktorej došlo k usmrteniu p. O. W., čím došlo k spôsobeniu ujmy na strane žalobcov v 1. a v 2. rade. S ohľadom na ustanovenie § 116 Občianskeho zákonníka žalobkyne uviedli, že všetci žalobcovia majú vo vzťahu k nebohému status blízkej osoby. Uvedené vyplýva z toho, že žalobcovia v rade 1., 2., boli súrodencami nebohého, čo vyplýva z rodných listov žalobcov v 1. a v 2. rade. Usmrtením brata tak došlo k vzniku ujmy minimálne na strane všetkých žalobcov ako osôb blízkych nebohému. Poukázali na to, že právo na rodinný život je takým právom, ktoré nikomu nemožno odňať, resp. ktorému sa v prípade porušenia zakaždým poskytuje ochrana. Konaním žalovaného v 1. rade došlo v prejednávacom prípade k porušeniu tohto práva. Pokiaľ ide o samotnú ujmu spôsobnú žalobcom v 1. a v 2. rade, táto spočíva v tom, že usmrtením nebohého p. O. W. (ktorý vo vzťahu ku žalobcom vystupoval ako brat) došlo k spôsobeniu neodvratiteľného a trvalého zásahu do života žalobcov, ktorí spolu s nebohým žili pred dopravnou nehodou harmonickým životom v súdržnej rodine. Usmrtením nebohého došlo k zásahom do osobnostných práv žalobcov v 1. a v 2. rade, a to tým, že takýmto konaním došlo k narušeniu práva žalobcov na pokojný a ničím nerušený rodinný život, ktorý je integrálnou a neodmysliteľnou súčasťou práva na ochranu osobnosti. Táto ujma spočíva najmä v tom, že smrťou jedného zo súrodencov iní súrodenci prichádzajú o osobu, ktorá má v ich spoločnej domácnosti častokrát už od detstva postavenie najbližšieho človeka a najlepšieho priateľa. V prípade súrodenca ide o osobu, na ktorú sa častokrát ostatní súrodenci obracajú so žiadosťami o pomoc, a vo vzťahu ku ktorým sa ostatní súrodenci utiekajú vo svojich každodenných radoch i starostiach. Aj na základe uvedeného je teda zrejmé, že smrťou nebohého p. O. W. došlo k vzniku ujmy aj na strane súrodencov - žalobcov v 1. a v 2. rade. Navyše smrť blízkej osoby má neodmysliteľný a nezanedbateľný dopad na emocionálnu a psychickú stránku blízkych pozostalých, ktorí sa častokrát musia vysporiadať s neraz zložitou životnou situáciou, pričom zložitnosť takejto situácie navyše umocňuje to, ak dôjde k náhlej smrti osoby v mladom a produktívnom veku, ktorej úlohou si začína budovať svoju vlastnú rodinu a svoj domov. Zároveň je nutné uviesť, že stratu milovanej osoby objektívne nie je možné vyčíslieť v peniazoch, pričom požadované nároky predstavujú náhradu len zlomku ujmy, ku ktorej usmrtením brata v prejednávacom prípade došlo. Výška uplatnených nárokov takisto vychádza z okolností samotnej dopravnej nehody, ku ktorej došlo porušením hneď niekoľkých zákonných povinností zo strany žalovaného v 1. rade. K usmrteniu nebohého navyše došlo dňa 31.12.2019, teda na vianočné sviatky - Silvestra, ktoré pre každého človeka majú byť symbolom pokoja, lásky a radosti, čo však nebol prípad žalobcov.

2. V žalobe žalobkyne na podporu svojej argumentácie poukázali na viaceré staršie rozhodnutia Najvyššieho súdu (rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/77/2009 zo dňa 27.10.2010, rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/168/2009 zo dňa 20.04.2011, rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/194/2011 zo dňa 27.11.2012).

3. Vo vzťahu k pasívnej vecnej legitímácii žalovanej v rade 2/ žalobkyne v žalobe poukázali na ustanovenia zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a na ustanovenia všeobecných poistných podmienok žalovanej v rade 2/, z ktorých je podľa žalobkyň nesporné, že pod rozsah poistného krytia (vzťahujúceho sa na poistný vzťah medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade) je potrebné subsumovať i náklady spojené s usmrtením. V súvislosti s uvedeným je potrebné zdôrazniť, že škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V prípade, ak by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých nemala byť predmetom poistného krytia, prinášalo by to značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za takúto nemajetkovú ujmu, ktoré by v individuálnych prípadoch mohlo viesť aj k ich bankrotu. Zároveň by to však mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá, resp. riziko, že v prípadoch insolvenčie (platobnej neschopnosti) zodpovedného subjektu táto nebude vymožiteľná. Povinnosť poisťovne, s ktorou má zodpovedný subjekt uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení povinná nahradiť aj nemajetkovú ujmu pozostalým obeť dopravných nehôd potvrdzuje aj početná judikatúra najvyšších súdnych autorít, na ktorú žalobkyne v žalobe poukázali, o.i.: Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 11.10.2016, vydané pod sp. zn.: III. ÚS 666/2016, Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.08.2016, vydané pod sp. zn.: I. ÚS 474/2016, Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.12.2015, vydané pod sp. zn.: III. ÚS 646/2015, Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.04.2015, vydaným

pod sp. zn.: I. ÚS 206/2015, Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31.07.2017 vydané pod sp. zn.: 6MCdo/1/2016. Záverom tiež poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 5ECdo/192/2014, v ktorom je uvedený: „K zásadám právneho štátu, ktorými je sudca viazaný, patrí aj princíp právnej istoty. Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnakú odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III ÚS 356/06).

4. Žalovaný v rade 1/ vo vyjadrení k žalobe uviedol, že je nesporné, že k dopravnej nehode, o ktorej sa žalobkyne zmieňujú došlo, ako aj to, že som bol odsúdený za prečin usmrtenia v súvislosti s touto dopravnou nehodou. Je mu nesmierne ľúto toho, čo sa stalo, žiaľ, už sa to neodstane. Žalovaný v rade 1/ namietal nedostatok mojej pasívnej vecnej legitímácie. Uviedol, že je síce pravda, že v osudný deň riadil motorové vozidlo uvedené v podanej žalobe, ako aj že bol v trestnom konaní odsúdený tak, ako na to poukazujú žalobcovia. Predmetnú jazdu však vykonal na požiadavku jeho otca, A. Z.Š. staršieho, prevádzateľa vozidla, za účelom kúpy prevádzkových kvapalín do jeho ďalších vozidiel (najmä autobusu), s ktorým mala byť (a aj bola) vykonaná jazda na Hrádok na silvestrovskú veselicu. Otec žalovaného v rade 1/ je živnostník a prevádzkuje autodopravu, teda celý rad motorových vozidiel už od r. 2003, ako to vyplýva aj z jeho živnostenského oprávnenia. Ku skutku došlo presne na Silvestra 2019, kedy možnosti kúpy sú značne obmedzené, pričom spätnú jazdu bolo potrebné vykonať aj na nový rok, kedy už vôbec nič nie je otvorené a nie je možné si zabezpečiť látky potrebné k prevádzkovaniu vozidiel. Namietal tiež, že žalobcovia nijako nezohľadňujú spoluzavinenie poškodeného, ktoré bolo tak výrazné, že podľa názoru žalovaného v rade 1/ vyvoláva pochybnosti o tom, či je vôbec na mieste uvažovať o nemajetkovej ujme. Poukázal na to, že poškodený O. W. bol značne pod vplyvom alkoholu a na okolnosti, za akých vstúpil do jazdnej dráhy vozidla, ako aj na jeho nekontrastné oblečenie bez reflexívnych prvkov. On v tejto situácii nemal možnosť spozorovať na potrebnú vzdialenosť, na rozdiel od neho, keďže poškodený mal možnosť počuť zvuk prichádzajúceho vozidla, hlavne však mal možnosť spozorovať svetelné lúče reflektorov prichádzajúceho auta. Platí to o to viac, že sa tak stalo za tmy, v čase, keď frekvencia dopravy bola minimálna a vzhľadom na deň (Silvester), čas (18,30 hod.) a miesto (malá dedinka, ktorá má cca. 500 obyvateľov), kedy a kde k dopravnej nehode došlo, neboli žiadne rušiacie momenty, ktoré by bránili počuť a vidieť prichádzajúce motorové vozidlo. Podľa žalovaného v rade 1/, do určitej miery žalobcom dalo za dosť aj jeho odsúdenie v trestnom konaní, druh a trvanie trestu, najmä trvanie trestu zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkých druhov až na 8 rokov. Vo vzťahu k pasívnej legitímácii žalovaného v rade 2/ sa žalovaný v rade 1/ stotožnil so žalobou. Súčasne však namietal, že by v danom prípade mohol vzniknúť solidárny záväzok oboch žalovaných, čo vylučuje už aj samotný ten fakt, že aj keď to *expressis verbis* nevyplýva z podanej žaloby, podanú žalobu vo vzťahu k jeho osobe o subjektívnu zodpovednosť, kým vo vzťahu k žalovanej ad 2/ o jej objektívnu zodpovednosť. Záverom poukázal na skutočnosť, že z podanej žaloby žalobkyní nevyplývajú žiadne také konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali uplatnený nárok tak, ako sa ho žalobkyne domáhajú podanou žalobou, nijako neodôvodňujú uplatnenú nemajetkovú ujmu, tobôž nie čo do jej výšky. Má za to, že „holý“ príbuzenský pomer ešte nie je dôvodom na priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v akejkoľvek výške.

5. Žalovaná v rade 2/ vo svojom vyjadrení k žalobe namietala nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobkyní a predčasnosť podanej žaloby, nakoľko nevie posúdiť či žalobkyne sú skutočne súrodencami (sestrami) zomrelého O. W., nakoľko nepredložili listinné dôkazy na preukázanie svojej aktívnej vecnej legitímácie. Žalovaná v rade 2/ mala tiež za to, že žaloba bola podaná predčasne, nakoľko v čase podania žaloby nebolo z jej strany ani začaté šetrenie o nároku žalobkyní na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré si uplatňujú v tomto súdnom konaní. Žalobkyne si nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pred podaním žaloby u žalovanej v rade 2/ ani neuplatnili, nekontaktovali ju. Namietala tiež nedostatočné označenie trestného konania vedeného proti žalovanému 1/. Uviedla, že priznanie peňažnej náhrady za zásah do práv na ochranu osobnosti je možné priznať len vo výnimočných situáciách, ak morálne zadostučinenie sa javí ako nepostačujúce a ak sa zasiahlo do osobnostných práv v extrémnom rozsahu. Finančné zadostučinenie pri zásahu do osobnostných práv jednotlivca je krajným prostriedkom satisfakcie nemajetkovej ujmy a nemôže byť jej výlučným prostriedkom. Uviedla, že dôkazné bremeno na preukázanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nesú žalobcovia, teda osoby, ktoré tvrdia, že im bola spôsobená nemateriálna ujma neoprávneným zásahom. Žalobkyne však podľa žalovanej v rade 2/ v podanej žalobe nepreukázali existenciu veľmi úzkej citovej väzby medzi nimi a zomrelým, ako aj závažný zásah do ich súkromného a rodinného života, ktorý by odôvodňoval priznanie finančného zadostučinenia. Taktiež na tento účel neoznačili žiaden dôkaz na preukázanie,

s výnimkou ich vlastnej účastníckej výpovede. Žalovaná v rade 2/ tiež namietala výšku uplatňovanej náhrady nemajetkovej ujmy žalobkýň, ktorú považuje za neprimeranú a poukázala na to, že súdy vo svojej rozhodovacej praxi tiež ustálili, že priznanie nemajetkovej ujmy nie je reparáciou a nesmie byť prostriedkom obohacovania či pôsobiť na škodcu likvidačne.

6. Žalovaná v rade 2/ vo vyjadrení k žalobe poukazovala tiež na to, že súd podľa nej nemôže zaviazat' žalovaných (v I. a v II. rade) na plnenie spoločne a nerozdielne, tak ako to žiadajú žalobcovia, keďže žalovaní nevystupujú ako solidárni dlžníci, pretože ich záväzok plniť vyplýva pri každom z nich z iného právneho predpisu

7. Žalobkyne vo vyjadrení k vyjadreniam žalovaných v rade 1/ a 2/ uviedli, že žalovaný bol uznaný vinným v plnom rozsahu, svojou bezohľadnou jazdou, ktorú neprispôsobil svojim schopnostiam zapríčinil dopravnú nehodu, pri ktorej prišiel o život brat žalobkýň, ktorý mal s nimi veľmi dobré rodinné vzťahy. Trest uložený žalovanému nezmierni stratu a bolesť, ktorú žalobkyne prežívajú. Uviedol, že ako dôkaz príbuzenského vzťahu súdu rodné listy nebohého O. W. a jeho sestier žalobkýň, ktoré však k podaniu nepriložil (ani k žalobe). Taktiež uviedli, že žalovaná v rade 2/ má dostatočnú vedomosť o súdnom konaní žalovaného 2/ vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 2T/161/2020 a rozhodnutí zo dňa 09.11.2020 a má vedomosť aj o konaní vedenom na OS Revúca pod sp. zn. 5C/32/2021. Poukázal na právne závery vyslovené v uznesení Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016, v zmysle ktorého pojem „škoda“ použitý v zákone o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. s cieľom maximálnej nožnej miery rešpektovania cieľov relevantnej úniovej regulácie. Povedané jednoduchou rečou, povinné zmluvné poistenie vinníka dopravnej nehody má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. K tvrdeniam o nepreukázaní citovej ujmy uviedol, že strata milovanej osoby - brata je stratou, ktorá sa nedá ničím nahradiť a nedá sa vyjadriť a nedá sa vyjadriť v peniazoch. Posúdenie výšky nemajetkovej ujmy je závislé od úvahy súdu.

8. Žalovaná v rade 2/ vo svojom vyjadrení k vyjadreniam žalobkýň uviedla, že žalobkyne nerozporujú, že žalobu podali predčasne, žalovaná síce eviduje voči nej vedené konania 5C/3/2021, avšak v uvedenom konaní je zastúpená externou advokátskou firmou, a teda žalovaná 2/ nevie, aké listinné dôkazy sú obsahom tohto spisu. Navrhla pripojenie súdneho spisu sp. zn. 5C/3/2021, bez špecifikácie akú konkrétnu listinu zo spisu navrhuje pripojiť a aké konkrétne skutkové tvrdenia chce týmto dôkazom preukázať. Ďalej uviedla, že výška náhrady žalobkýň ako sestier nebohého je absolútne neprimeraná v porovnaní s priznaním náhrady nemajetkovej ujmy pre priamych pozostalých (manžela. mal. deti) a príkladmo poukázala na rozhodnutia o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch pozostalým manželom obetí v rozpätí 3 000 eur až 11 000 Eur)

9. Žalovaný v rade 2/ vo svojom stanovisku k vyjadreniu žalobkýň zo dňa 19.11.2021 okrem iného uviedol, že podanie žalobkýň považuje len za všeobecné, ktoré neobsahuje vôbec žiadne konkrétosti, preto všetky jeho tvrdenia uvedené vo vyjadrení zo dňa 19. 10. 2021 je potrebné považovať za nepopreté a tým aj za nesporné, pretože pre ich účinné popretie rozhodne nepostačuje všeobecný odkaz, že som bol uznaný za vinného „v plnom rozsahu“. Nemajú ani snahu vyvrátiť jeho tvrdenia majúce oporu v trestnom spise o výraznom spoluzavinení ich brata na vzniku, priebehu a následkoch tejto fatálnej dopravnej nehody. Žalobkyne rovnako nereagujú ani na procesnú obranu žalovaného v rade 2/ spočívajúcu v spochybnení ich tak úzkeho vzájomného vzťahu so svojim nebohým bratom, že by to umožňovalo priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Žalovaný zvýraznil, že ide o dospelé osoby, ktoré nežili v spoločnej domácnosti, každý z nich mal vlastnú rodinu, dospelé deti, na poškodeného neboli v pravom slova zmysle odkázaní, navyše v ňom ani nemohli mať ani nejakú finančnú oporu, veď poškodený sám trpel nedostatkom financií a núdzou. Za účelom preukázania finančnej a majetkovej situácie, ako aj skutočnosti, či z hudobnej produkcie mal poškodený (a tým aj jeho blízki) akýkoľvek finančný osov navrhol vykonať dokazovanie, a to vyžiadanim správy od príslušného živnostenského úradu, či mal poškodený O. oprávnenie na vykonávanie hudobnej produkcie, prípadne oprávnenie vykonávať akúkoľvek podnikateľskú činnosť.

10. Na prvom pojednávaní konanom vo veci žalobkyňa v 1. rade uviedla, že po tom, čo jej brat odišiel, sú žalobkyne zrútené. Veľmi ho ľúbili. A stále, keď budú žiť ho budú veľmi ľubiť. Boli vo veľmi dobrom vzťahu. Pomáhal im aj finančne. Ony sú chudobné. Prácu nemajú. Keď išiel hrať, alebo robiť, tak im

z toho dal, aj zo sociálnych dávok. Ako vedel. Bol to ich jediný brat. To, keď odišiel, už bolo pre nich naozaj veľa. Uviedla, že momentálne je rozvedená. Zhruba rok žije v Nandraži. Pred tým, ešte za života nebohého brata, bývala v Rimavskej Sobote. Vtedy ho často, aj 3-4krát do mesiaca na 3-4 dni navštevovala. Trávila tam sviatky, aj vianočné sviatky, aj Silvestra. Aj v čase, keď zomrel, ich trávila u nebohého brata. A ostala tam aj po jeho smrti až do januára v domácnosti jeho rodiny. Až koncom januára išla domov. Zároveň tam chodila niekedy na týždeň aj na dva, bola tam aj celý mesiac. Na pojednávaní tiež uviedla, že po tej nehode sa rozviedla s manželom, ktorý aj to nemal rád, že chodila často za bratom do Nandraža, že tam trávila veľa času. Neskôr doplnila, že z dôvodu, že chodila často k nebohému bratovi, mala s manželom nezhody, pre ktoré sa rozviedli, keďže si vybrala byť častejšie s bratom ako s manželom.

Tiež uviedla, že od kedy zomrel brat ona má choroby, má problémy so srdcom, trpí na vysoký tlak, aj s ľadvinami aj s chrbticou, ako spadla dole, keď počula o nehode brata. Uviedla, že pred tým, ako brat zomrel žalobkyňa v 1. rade bola zdravá, doktora v súvislosti so spomínanými diagnózami nenavštevovala.

Žalobkyňa v rade 1/ tiež uviedla, že jej nebohý brat jej mal finančne vypomáhať tým spôsobom, že keď bola v Nandraži, tak jej dal, keď si povedala, v hotovosti aj 30, 40 alebo 50 Eur, ona mu to nemusela vracat'. Tiež uviedla, že žalobkyňa mu zavolała, že potrebuje peniaze a on išiel na poštu a poslal jej 40,50 alebo 60 Eur, podľa toho, ako mohol. Uviedla, že jej brat hral za peniaze v kapele, aj každý týždeň, za sumy 200, niekedy 250 aj 300 Eur. To bolo pre celú kapelu, ktorá mala 3 členov, pričom žalobkyňa 1/ nevedela uviesť, kto boli ďalší členovia kapely.

Uviedla, že o finančnej výpomoci od nebohého brata vedeli aj manželka a aj deti nebohého brata, a neprekážalo im to, lebo pomáhal rovnako aj im a keď mohol tak aj žalobkyňu. Neskôr upravila svoju výpoveď v tom zmysle, že bola v domácnosti brata do konca januára, keďže sa mala pohnevať s rodinou nebohého brata po pohrebe, ktorý bol dva dni po nehode, a to tak, že uviedla, že tam bola zhruba týždeň, potom sa pohnevali a odišla k žalobkyňu v rade 2 a do konca januára (2020) bola už u sestry. Uviedla, že od nehody bola u kardiológa, dr. Ondka, ktorý je zároveň lekárom, ku ktorému chodila s problémami s chrbticou. Uviedla, že pred nehodou brata ju stála cesta z Rimavskej soboty do Nandraža 11 Eur. Záverom doplnila, že žiada spravodlivosť, aby boli potrestaní tí, čo to spôsobili. Nie je spravodlivé, ak niekto zomrie a niekto žije, chodí si po svete.

11. Žalobkyňa v rade 2 na pojednávaní uviedla, že brat chodieval hrávať, bol najlepší saxofonista, dával jej peniaze. Niekedy to bolo aj 15 eur, každé 3 dni ju chodil pozrieť, po tom čo bol hrať, doniesol jej sumu 5 až 10 eur na chleba. Tieto peniaze jej dával osobne v hotovosti, nevedeli o tom synovia a manželka nebohého, lebo by sa pre to hádali. Ona pred nehodou chodila navštevovať brata, zhruba 2 krát do mesiaca, autobusom, on za ňou chodil tak tri krát do mesiaca. Uviedla, že koľko jej bude priznané v konaní, toľko bude. Považuje za nespravodlivé, aby jej brat zomrel a ten čo ho zrazil, aby behal po svete. Od nehody bola nonstop chorá, bola 10 krát operovaná. S členmi rodiny nebohého brata mala dobré vzťahy, oni ju navštevovať nechodili, ona chodila k nim. Rozprávali sa spolu, nepamätá sa o čom.

12. V reakcii na výsluchy žalobkyň žalovaná v rade 2 uviedla, že výsluch žalobkyne v rade 1/ vykazuje závažné protichodné a vzájomne rozporujúce tvrdenia, najmä rozpor a neskoršiu úpravu výpovede v časti trávenia času počas nehody a po nehode v domácnosti brata, ktoré vyvolávajú závažné pochybnosti o tom, aké skutočne intenzívne boli vzťahy medzi žalobkyňou v rade 1/. a nebohým bratom O.. žalovaná 2/ tiež poukázala na to, že frekvencia ani výška poskytovaných súm zo strany nebohého brata žalobkyňu v rade 1/ nebola preukázaná a poprela tiež tvrdenie právneho zástupcu žalobkyne, že má vedomosť od klientky, že peniaze dostávala aj v hotovosti.

13. Dokazovanie súd vykonal výsluchom žalobkyň, svedkov, a listinnými dôkazmi: rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 09.09.2020, č.k. 2T/161/2020 - 489, lustráciami Registra obyvateľov týkajúcimi sa žalobkyne 1/, poisťná zmluva č. 3491914655, podanie správy k žiadosti súdu MUDr. Režňáková, odpoveď Slovenskej pošty na žiadosť o poskytnutie informácie zo dňa 14.6.2022, lekárska správa MUDr. Silvie Vargovej, týkajúca sa žalobkyne 1/ jún 2022, rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č.k.. 2P 115 04-21 bez uvedenia dátumu na poslednej strane, fotodokumentácia doručená súdu od právneho zast. žalobkyň dňa 23.9.2022 č.l. 182-185, lustrácia v Soc. poisťovni týkajúca sa O. W., potvrdenie o poberaní dávky v hm. núdzi, a potvrdenie o vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie týkajúce sa O. W. bez čísla listu dňa 20.10.2022, odpoveď na lustráciu v banke týkajúca sa žalovaného s účtovným zostatkom zo dňa 19.10.2022 a prehrávaním videozáznamu z rodinnej oslavy dcéry

žalobkyne v rade 2. Na základe takto vykonaného dokazovania a vychádzajúc z nesporných tvrdení, o ktorých pravdivosti súd nemal dôvodnú pochybnosť zistil súd nasledujúci skutkový stav:

14. Z rozsudku Okresného súdu Revúca zo dňa 09.11.2020, č. k. 2T/161/2020 - 489 vyplynulo, že dňa 31.12.2019 o 17.36 hod. na ceste II/532 v kilometri 33,89, v obci Mokrá Lúka, okres Revúca došlo k dopravnej nehode, pri ktorej žalovaný v rade 1/ ako vodič osobného vozidla značky VOLKSWAGEN PASSAT CC, VIN: R., evidenčné číslo X., toto viedol rýchlosťou nie menej ako 100 km/h a na mieste určenom na prechod chodcov cez vozovku, označenom zvislým aj vodorovným dopravným značením, pravou prednou časťou vozidla zrazil prechádzajúcich chodcov O. F., E.: XX.XX.XXXX a O.E. W., E.: XX.XX.XXXX, čím spôsobil O. F. zlomeninu lebečnej klenby a spodiny prechádzajúcu naprieč spodinou kosti strednej lebečnej jamy a cez lebečnú klenbu, pomliaždenie a pre krvácanie mäkkých lebečných pokrývok hlavy ľavej temennej, spánkovej čelovej oblasti hlavy, plášťový krvný výron pod tvrdou plenou mozgu a medzi mäkkými plenami mozgu, zlomeniny 3. rebra stredokľúčnej čiary vpravo a 2. - 8. rebra v úrovni lopatkovej čiary vľavo s prekrvácانím až potrhaním medzirebrovej svaloviny v týchto miestach, zlomeninu mostíka medzi úponom 3.-4. rebra, pomliaždenie pľúc, trhlinu svaloviny pravej komory srdca, roztrhnutie pľúcnej tepny, trhlinu srdcovnice nad chlopňou, prekrvácanie mäkkých tkanív medzihrudia, zakrvácanie do pohrudnicových dutín, zakrvácanie do brušnej dutiny, roztrhnutie ľavého krížovobedrového kĺbu, pomliaždenie brušnej steny vľavo a viacero tržných rán a odrenín a O.E. W. zlomeniny 3.-5. rebra vľavo stredokľúčnej čiary, viacpočetné sériové zlomeniny na ľavej zadobočnej strane hrudného koša s potrhaním medzirebrovej svaloviny v miestach zlomenín, zlomeninu hrudnej kosti medzi úponom 2. a 3. rebra, trhliny a pomliaždenie ľavého pľúcneho laloka, trhliny srdca, pre krvácanie mäkkých tkanív medzihrudia, zakrvácanie do ľavej podhrudnicovej dutiny, zakrvácanie pod puzdro ľavej obličky, roztrhnutie ľavého krížovobedrového kĺbu, pre krvácanie mäkkých plien na spodine mozočka a početné kožné odreniny, ktorým na mieste obaja podľahli.

15. Rozsudkom Okresného súdu Revúca zo dňa 09.11.2020, č. k. 2T/161/2020-489 bol žalovaný v rade 1/ uznaný za vinného zo spáchania vyššie uvedeného skutku, ktorý bol právne kvalifikovaný ako prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, 3 TZ, za čo bol žalovaný v rade 1/ odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorý mu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu 5 rokov, za súčasného uloženia probačného dohľadu po dobu skúšobnej doby. Žalovanému v rade 1/ bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na dobu 8 rokov. V časti týkajúcej sa uplatneného nároku na náhradu škody, boli poškodení O. W. a W. F.Á. odkázané na civilný proces.

16. Z nesporných vyjadrení žalobkýň v rade 1/ a 2/, mal súd za preukázané, že nebohý O. W. bol bratom žalobkýň v rade 1/ a 2/. V čase smrti brata žila žalobkyňa v rade 1./ oddelene od brata vo vlastnej domácnosti v Rimavskej Sobote (mestská časť Nižná Pokoradz) Zároveň z rozsudku OS Rimavská Sobota sp. zn. 2P/115/04- 21 , vo veci starostlivosti o maloletého O. I., ktorý nadobudol právoplatnosť v roku 2005 vyplýva, že tam žila žalobkyňa aj v čase vydania uvedeného rozsudku a podľa prihlásenia trvalého pobytu od roku 1999.

17. Z poisťnej zmluvy č. 6579335789 vyplýva, že na motorové vozidlo s evidenčným číslom X. bolo dňa 25.3.2014 uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovanej v rade 2/ ako poisťovateľa.

18. Dopytom na Okresný súd Rimavská Sobota bolo zistené, že pred ani po smrti nebohého brata žalobkyne v rade 1/ na súde neprebiehala žiadne konanie o rozvod jej manželstva. Z registra obyvateľov vyplýva, že žalobkyňa v rade 1/ nie je rozvedená a je vydatá za D. B..

19. Z výpisu zo zdravotnej dokumentácie žalobkyne v 1./ rade MUDr. Silvie Vargovej vyplýva, že od r 1998 trpí bolesťami v krížoch, v roku 2010 jej bola novozistená hypertenzia, v r. 2012 ošetrovaná na chirurgii, 2012 hospitalizovaná na int. oddelení v Revúcej, dg. Arter. Hypertenzia.

20. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca o poberaní dávky v hmotnej núdzi zo dňa 20.02.2022 vyplýva, že O. W. bol od 01.01.2004 do 31.12.2019 členom domácnosti, ktorej sa poskytovala pomoc v hmotnej núdzi. Z potvrdenia úradu práce o vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie vyplýva, že neb. O. W. bol naposledy nepretržite od 24.7.2009 až do svojej smrti dňa 30.12.2019 vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

21. Z výsluchu syna žalobkyne v rade 2/ A. J. Ž., ako svedka, vyplynulo, že svedok nevie, čo sa pri nehode strýka O. W. presne stalo, ako uja zrazil nakoľko oni žiadali od polície nejaké záznamy, ale nedostali nič. Vie, že to bolo o 6 večer vtedy im zavolala teta, že jej zrazili brata. Boli z toho všetci šokovaní. Mama bola so svojim bratom v pravidelnom kontakte. Každému bolo potom z toho zle. Strýko bol veľmi dobrý človek. Keby ste ho poznali, tak by ste to vedeli. Bol to vynikajúci človek, vynikajúci muzikant. Privyrábal si hudbou. Hrával niekedy aj každý týždeň. V celom revúckom okrese. V kapele hrali traja, za jedno hranie dostali aj 200-250 Eur, nevedel, či a ako sa delili. Žalobkyne a ich nebohý brat mali ako súrodenci výborný vzťah, taký dobrý vzťah svedok ešte nevidel. Ak sa denne nevideli tak si volali. Oni ostali už len traja súrodenci, pôvodne boli 8 či 9. Svedok bol prítomný, keď nebohý O. W. pomáhal finančne jeho mame, (žalobkyni v rade 2), čo bolo cca 2-3krát do roka a boli to nejaké smiešne sumy 10,15, 20 Eur. Oni keď sa rozprávali, tak stále srandovali, mali sa o čom rozprávať. Fyzicky im nebohý J. W. niekedy pomáhal s drevom. Z domácnosti, v ktorej žil s matkou, smrť O. W. najviac zasiahla jeho matku (žalobkyňa v rade 2). Ona chodila za ním aj trikrát do týždňa. Pomedzi to chodil aj p. W. k nim. Keď chodil svedok k p. W., bola tam niekedy aj žalobkyňa v rade 1/, nebolo to až tak často, nakoľko chodila z Rimavskej Soboty, ale bola tam často. Vždy keď tam boli nejaké oslavy, narodeniny tam bola. Po smrti strýka tam chodiť prestali. Naposledy v domácnosti nebohého strýka bol svedok zhruba dva alebo tri mesiace po smrti strýka. Žalobkyňa v rade 2/ a svedok mali dobré vzťahy pred smrťou strýka aj s jeho synmi a manželkou, komunikovali s nimi pri návštevách. To sa zmenilo po smrti strýka, svedok nevie v čom sa to zmenilo, ale tým, že tu on nie je, tak je to také divné, iné. Svedok tiež uviedol, že po smrti strýka pri návštevách v jeho domácnosti, ktoré absolvoval 2-3 mesiace po jeho smrti, stretával aj tu prítomnú žalobkyňu 1/, bolo to zhruba dvakrát až trikrát. Uviedol, že bol na pohrebe strýka on, jeho mama aj žalobkyňa 1/, je si tým na milión percent istý.

22. Pri svojom výsluchu A. W., vdova po nebohom O. W., ako svedkyňa uviedla, že je to zhruba 20 rokov, čo sa so žalobkyňami nerozprávajú, v zásade ani jej nebohý manžel. Keď k nim žalobkyne chodili, tak sa hádali, neznášali sa, oni jeho a on ich. Pred 17-18, resp. 20 rokmi, t.j. ešte pred časom kedy sa nerozprávali, žalobkyne nebohemu bratovi a svedkyni povedali že je chudobný, resp., že sú chudobní, vystrčili ho von, on tak prišiel domov do Nandraža peši. Odkázali im, že oni chudobní (rodina nebohého brata) tam nemajú čo robiť, že žalobkyne sú bohaté. Neboli ani na pohreb nebohého manžela svedkyne a neprispeli ani na pomník, ani na pohreb. Odkedy sa rodina nebohého brata so žalobkyňami pohádala, keď im odkázali, že chudobní nepatria k bohatým, odvtedy sa nestretávajú ani sa nerozprávajú a s nebohým si ani nevolali. Manžel svedkyne, nebohý O. W. žalobkyniam žiadne peniaze neposielal. Príjem nebohého O. W. spoločne s príjmom jeho manželky pozostával z dávok za verejnoprospešné práce a príspevku na dieťa, spolu 460- 470 Eur mesačne. Príjmy z hrania mal ešte dávnejšie, keď mal zhruba 40 rokov, chodil hrať do zahraničia, posledné dva- tri roky pred smrťou už nechodil hrať, lebo mal cukrovku. Príjmy z hudobnej činnosti nedokladoval, ani to nezohľadňovali pri vyplácaní dávok, nakoľko nepracoval na žiadnu dohodu ani zmluvu, peniaze dostal len tak. Chodil hrať s nebohým p. F., ktorý zomrel taktiež pri tej nehode, chodil hrať zhruba len raz do mesiaca, ale zarábalo sa rôzne, od 200 do 700 eur. V deň nehody išiel hrať len vtedy, ku dr. M., lebo ho mal rád, inde už hrať nechodil. Nevie, či tam šiel hrať za peniaze, ale keď ho po nehode našli, nemal pri sebe peniaze. Podľa nej nie je možné, aby sa vzťahy so žalobkyňami zlepšili, v živote im neodpustí.

23. Pri svojom výsluchu ako svedkyňa O. W., E.. XX.X.XXXX, ktorá je dcérou nebohého O. W., uviedla, že je v príbuzenskom vzťahu so žalobkyňami, iný vzťah však nemajú, nazvala ich tetky. Nevie prečo si žalobkyne náhradu škody uplatňujú, nakoľko sa oni dlhé roky s jej otcom nestýkali, nerozprávali. Neboli ako brat a sestry. Ako keby bol cudzí a správali sa k nemu horšie ako k cudziemu. Otec ich nemal rád a oni nemali rady jeho. Žalobkyne s jej otcom nemali skoro žiadny vzťah. Dlhodobo sa nestretávali, keď sa aj stretli tak sa obišli. Tá J. mu aj bezdôvodne vylepila a B. žila úplne inde s alkoholikom v Pokoradzi. Naposledy sa stretol jej otec so žalobkyňami pred 6-7 rokmi, keď ho ony zavolali a pred tým aj pred 10-12 rokmi, presne to nevie uviesť. Zhruba pred 7-8 rokmi otec žalobkyne volal, chcel sa s nimi zblížiť, ale oni ním opovrhovali, oni neprišli. Vzťahy medzi žalobkyňami a nebohým otcom svedkyne sa zhoršili preto, lebo tá J. aj tá B. ako by mu neboli sestrami, ako by boli z inej krvi. J.Š. je monštrum, aj B.. On mal troch bratov a 4 alebo 5 sestier a rozprával sa len s tými zvyšnými sestrami, ktoré sú už nebohé. Peniaze ledva mal dať im, on nemal z čoho žiť a dával peniaze aj tak. Ved' on robil „32“, keď išiel niekedy hrať mal nejaké peniaze tak dal tých 10-20 Eur na potreby rodiny, na pampersky, mlieka atď. On už 4-5 rokov pred smrťou nechodil hrať vôbec. Na otázku, či vie aká oslava bola dňa 22.8.2019 svedkyňa uviedla malo ísť o rodinnú oslavu v Rákoši, ona v tom čase bola zrejme v Čechách, preto nevie, kto na takej

oslave bol. Už päť rokov pracuje v Čechách. Volá domov. V Nandraži sa zhruba tých päť rokov viac-menej nenachádzala nakoľko pracuje v ČR, ale príde niekedy na zhruba týždeň, dva domov. O tom, že otec sa so sestrami žalobkyňami nestretával vie podľa jej slov napriek tomu preto, lebo otec by jej také veci uviedol, nakoľko jej stále volal. Na otázku, či má vedomosť o veľkej rodinnej oslave v septembri 2019 a kto bol na nej prítomný svedkyňa uviedla, že nemá o nej vedomosť, že to asi bola Y. J., najstaršej dcéry 40-tka a tam nebola.

V čase keď bola v r. 2019 doma z práce v Nandraži, sa s otcom stretávala aj denne, v tom čase už otec nechodil nikam hrať, on hral len pred sviatkami, keď sa stala tá nehoda, išiel hrať pre p. Z. a p. M. on už bol často v nemocniciach. V tom r. 2019. Za to hranie počas sviatkov p. M. a p. Z. nebral peniaze, nakoľko on sa išiel zavďačiť p. dr. Nakoľko on mal pred tým v nemocnici protekciu. Otec si aj pozval žalobkyne dňa 27.12.2019 na oslavu, kedy mal otec narodeniny, chcel ich osláviť aj so sestrami, oni však neprišli. Čo sa vzťahov jej otca a žalobkyň týka, najhoršie to už bolo, keď otec pozval sestry na oslavu toho 27.12.2019 a oni neprišli. Potom jej dcéra jej rozprávala, ako Y. J. uviedla, že čo by ešte nechcel jej otec, že či ešte „piče“ majú odniesť, to keď povedala jej dcéra otcovi tak sa rozplakal, to bolo po oslave, ktorá sa konala 27.12.2019.

Svedkyňa si nepamätá, či boli žalobkyne na pohrebe jej otca, ale ona ich tam nechcela, nakoľko oni ho urážali, fackali ho, nadávali mu do špiny, a že je chudobný, že chudobný k bohatším nepatria. Ešte otec pred smrťou toho 27.12, keď neprišli na oslavu, povedal pred jej bratmi, pred ňou a pred jej mamou, že keby sa mu nebudaj niečo stalo, ani ich nepustíte na pohreb. Na otázku, či boli žalobkyne na návšteve po pohrebe svedkyňa uviedla najskôr že asi nie, potom uviedla, že nie.

Po zhladnutí fotografie s dátumom 25.12.2017 svedkyňa uviedla, že na fotografii je jej otec. Na fotografii ukazuje na nástroj, harmoniku, to mal byť jej druh, s ktorým v tom čase žila. On je z Revúčky. To je vlastne ten kto je uvedený v popise fotografie ako Igor, ale v skutočnosti sa vola Tibor, no oni ho volali Igor.

Na fotografii nachádzajúcej sa v súdnom spise na č.l. 185, svedkyňa pri svojej výpovedi stotožnila jej otca- O.E. W. a uviedla, že sedí tam aj žalobkyňa 2/ Y. J.. Svedkyňa nevedela uviesť, kedy boli fotografie uvedené a o akú akciu išlo, ale bolo to asi u Y. J. doma. Po zhladnutí fotografie s dátumom r. 2017, ktorá mala byť vyhotovená u žalobkyne v rade 2/, svedkyňa uviedla, že to obdobie tých 7 resp. 8 rokov, kedy sa nemali žalobkyne s otcom stretávať, mohlo byť aj kratšie. Následne na fotografii nachádzajúcej sa v spise na č.l. 184, svedkyňa uvádza, že na fotografii sprava doľava jej brat, jej otec, Y. J. a jej dcéra Y. J. a je to asi u Y. J.. Následne uviedla, že si presne nepamätá, že berie aj lieky od psychiatra. Od času, keď zabili otca navštevuje psychiatra, beriem lieky, neurol, salvan, lieky na spanie, mám problémy s pamäťou, zabúdam.

Na fotografii z č.l. 183 svedkyňa uvádza, že ide o fotografiu u Y. J., kde je zľava doprava jej bratranec, syn Y. J. A. Ž. a dcéry p. J. a Y. Ž.U..

Uviedla, že zabúda dávnejšie obdobie zhruba 2 a viac rokov. Mala aj cievnú mozgovú príhodu min. rok, pred 12 rokmi jej zomrel 3apol ročný syn, tak jej zomrel muž, tak svokor a potom tá príhoda.

24. Zo zápisnice o výsluchu O. W. v trestnom konaní zo dňa 29.06.2020 (čl 142) vyplynulo, že táto pri výsluchu uviedla, že jej otec O. W., tak, ako každý rok išiel 31.12.2019 hrať koledy po rodinných domoch.

25. Z videonahrávky z oslavy 40. narodenín dcéry žalobkyne 2/ vyplynulo, že video bolo vytvorené dňa 30.10.2019 a z videa vyplynulo, že na uvedenej oslave boli prítomné žalobkyne v 1/ a 2/. rade ako aj O. W., ktorého na videozázname stotožnila žalobkyňa v 1. rade. Na oslave sa nachádzali desiatky ľudí, rodinných príslušníkov oslávenkyne, a v čase 1h 25 min, 19 sek sa žalobkyňa v rade 2/ rozprávala s nebohým O. W..

26. Na poslednom pojednávaní žalobkyňa v 1/ rade prostredníctvom právneho zástupcu doplnila, že z videonahrávok má vyplývať, že v podstate tesne pred smrťou a že sa žalobkyne s nebohým bratom naďalej stretávali. Pravdou je, že sa po smrti prestali stretávať a došlo k hlbokému narušeniu vzťahov medzi najbližšou rodinou nebohého a žalobkyne. Dôvodom hlbokého narušenia týchto vzťahov medzi manželkou a deťmi nebohého voči žalobkyňami je práve tá skutočnosť, že počas dopravnej nehody smeroval k sestram, išiel k nim zahrať.

27. Dokazovanie výsluchmi svedkov navrhnutými žalovaným v rade 1/ za účelom preukázania jeho tvrdenia, že cestu motorovým vozidlom vykonal za účelom zakúpenia pohonných hmôt pre svojho otca súd nevykonal, nakoľko to, s ohľadom na právne posúdenie veci, nebolo potrebné pre rozhodnutie súdu.

28. Podľa § 11 zák. č. 40/1964 Z. z. Občianskeho zákonníka (ďalej aj Občiansky zákonník alebo OZ) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

29. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

30. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

31. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

32. Podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

33. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

34. Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

35. Podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zák. č. 8/ 2009 Z. z. o cestnej o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom k 31.12.2019 (ďalej aj Zákon o cestnej premávke) vodič je povinný dať prednosť chodcovi, ktorý vstúpil na vozovku a prechádza cez priechod pre chodcov, pritom ho nesmie ohroziť; to neplatí pre vodiča električky.

36. Podľa § 16 ods. 4 Zákona o cestnej premávke vodič smie v obci jazdiť rýchlosťou najviac 50 km.h-1, a ak ide po diaľnici v obci alebo po rýchlostnej ceste v obci, najviac 90 km.h-1.

37. Podľa § 137 ods. 2 písm. c/ Zákona o cestnej premávke porušením pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom je také porušenie pravidiel cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikne dopravná nehoda, pri ktorej sa inému ublíži na zdraví alebo sa inému spôsobí škoda na majetku, alebo nesplnenie si povinností účastníka dopravnej nehody alebo škodovej udalosti.

38. Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu škodovej udalosti (ďalej len zákon o PZP) poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vznikutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,

d) ušlého zisku.

39. Podľa § 63 CSP ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve. Ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve.

40. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

41. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

42. V predmetnom konaní sa žalobkyne v rade 1/ a 2/ domáhali, aby im žalovaní v rade 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne nahradili nemajetkovú ujmu, ktorá im vznikla v dôsledku usmrtenia (z nebanlivosti) ich brata pri dopravnej nehode, pre ktorú bol žalovaný v rade 1/ uznaný za vinného zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 3 TZ, ako aj zaplataenia ďalších nárokov súvisiacich so smrťou im blízkej osoby.

43. V priebehu konania žalobkyňa v rade 2 zomrela, preto súd konanie v časti jej nároku zastavil. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/3/2012, (obdobne aj rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. z., 27Co/78/2021), v zmysle ktorého je potrebné konanie zastaviť v prípadoch, keď neprichádza do úvahy prechod práv a záväzkov účastníka, ktorý smrťou stratil spôsobilosť byť účastníkom konania, na jeho právneho nástupcu, resp. o prípady, keď hmotné právo nedovoľuje, aby sa pokračovalo v konaní proti inému než pôvodnému účastníkovi. Právo na ochranu osobnosti ako právo osobnej povahy smrťou fyzickej osoby zaniká a neprechádza na dedičov. Osobám uvedeným v ustanovení § 15 Občianskeho zákonníka vzniká originálne právo na ochranu osobnosti zomrelej fyzickej osoby, do práv ktorej bolo zasiahnuté. Návrh týchto osôb nemôže byť však uplatnený v konaní vedenom o návrhu, ktorý podala ešte za svojho života fyzická osoba. Konanie o návrhu zomrelej fyzickej osoby na ochranu osobnosti sa musí zastaviť, pretože odpadol dôvod, pre ktorý sa začalo (porovnaj napr. (Rc) 3 Cdo 98/1995, (Rc) 1 Cdo 116/1996). Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že smrťou oprávnenej osoby zaniká aj právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože táto mala byť poskytnutá za účelom zmiernenia, vyváženia ňou utrpenej nemajetkovej ujmy. Tento účel však už plniť nemôže.

44. Nakoľko v priebehu konania žalobkyňa 2/ zomrela a súd z uvedeného dôvodu konanie voči nej zastavil, predmetom skúmania a rozhodnutia vo veci samej bol už len nárok žalobkyne 1/. Súd už preto osobitne neskúmal mieru zásahu do osobnostných práv žalobkyne 2/ a dôkazy vyhodnocoval len vo vzťahu k nároku žalobkyne v rade 1/, pričom však zohľadňoval aj skutkové tvrdenia žalobkyne v rade 2/, ktoré mali súvis s nárokom žalobkyne v rade 1/.

45. Podľa ustálenej rozhodovacej činnosti NS SR, ale aj súdov nižších stupňov, má fyzická osoba právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, ktoré zahŕňa aj právo na ochranu rodinného života fyzickej osoby (čl. 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd). Právo na súkromie zahŕňa aj právo fyzickej osoby, vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, najmä v citovej oblasti, aby tak fyzická osoba mohla rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. Protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby. V prípade ak takéto súkromne vytvárané medziľudské vzťahy dosahujú určitú intenzitu (napríklad v rámci blízkych rodinných vzťahov a pod.), protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie alebo rodinný život, môže byť účastníkovi tohto vzťahu spôsobená ujma vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby, ale aj zo straty spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno naplňovať jeho citové potreby - citová ujma, teda ujma nemajetková, ktorú je možné a potrebné odškodniť (porovnaj napr. rozsudok NS SR zo dňa 17.02.2011, sp. zn. 5Cdo/265/2009, rozsudok NS SR zo dňa 27.10.2010, sp. zn. 11Cdo 77/2009, rozsudok NS SR zo dňa 26.09.2013, sp. zn. 3Cdo 228/2012).

46. Podmienky zodpovednosti za zásah do osobnostnej sféry fyzickej osoby sú normatívne, ustanoveniami § 11 a 13 Občianskeho zákonníka formulované všeobecne tak, že fyzická osoba má nárok na ochranu pred neoprávnenými zásahmi do jednotlivých zložiek osobnosti fyzickej osoby (teda aj práva na súkromie a rodinný život). Rozhodovacia činnosť súdov SR vrátane Najvyššieho súdu SR pre posúdenie podmienok zodpovednosti za zásah do osobnostnej sféry fyzickej osoby v takýchto prípadoch však pripustila analogické použitie príslušných ustanovení o zodpovednosti za škodu, najmä § 420 OZ.

47. Podmienky zodpovednosti za zásah do osobnostnej sféry fyzickej osoby, tak možno formulovať rovnako ako podmienky zodpovednosti za škodu - protiprávne konanie, vznik škody (v danom prípade zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby a s tým spojený vznik citovej, resp. nemajetkovej ujmy) a príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom nemajetkovej ujmy.

48. V danom prípade mal súd na základe vykonaného dokazovania preukázané, že sa žalovaný v rade 1/ dopustil protiprávneho konania v rozpore s ustanoveniam § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 o cestnej premávke ustanovujúcom najvyššiu prípustnú rýchlosť v obci 50km/hod., keď dňa 31.12.2019 o 17.36 hod., v obci Mokrá Lúka, okres Revúca, ako vodič osobného vozidla značky VOLKSWAGEN PASSAT CC, evidenčné číslo X., toto viedol rýchlosťou nie menej ako 100 km/hod. a na mieste určenom na prechod chodcov cez vozovku, označenom zvislým aj vodorovným dopravným značením, pravou prednou časťou vozidla zrazil prechádzajúcich chodcov O. F. W. O. W. a spôsobil im smrť. Za toto svoje protiprávne konanie bol aj v trestnom konaní uznaný za vinného pre spáchanie prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 3 TZ a odsúdený na podmienene odložený trest odňatia slobody a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Možno tak ustáliť, že žalovaný v rade 1/ tak protiprávne a teda neoprávnene zasiahol do súkromného a rodinného života žalobkyň, že usmrtil ich brata, čím spôsobil žalobkyniam nemajetkovú ujmu, ktorej rozsah a od toho sa odvíjajúci rozsah a dôvodnosť nároku súd vo vzťahu k žalobkyni v rade 1/ skúmal.

49. Právny zástupca žalovaného v rade 1/ v obrane proti žalobe uvádzal, že žalovaný v rade 1/ mal jazdu, pri ktorej došlo k dopravnej nehode vykonať pre jeho otca, ktorý je zároveň držiteľom motorového vozidla, ktoré žalovaný v rade 1/ viedol, za účelom nákupu pohonných hmôt. Z uvedeného vyvodzoval nedostatok svojej pasívnej legitímácie v konaní. Súdu nie je celkom jednoznačne zrejmé, na akom právnom základe sa žalovaný v rade 1/ z uvedeného dôvodu nepovažoval za pasívne legitimovaného v predmetnom konaní. Pasívna vecná legitímácia žalovaného v rade 1/ jednoznačne vyplýva z jeho zodpovednosti za uvedené následky, v dôsledku jeho vlastného protiprávneho konania (§ 420 ods. 1 OZ, 13 ods. 1,2 OZ). Najvyšší súd už v roku 2008 judikoval, že nositeľom povinnosti upustiť od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti alebo odstrániť následky zásahov alebo poskytnúť primerané zadosťučinenie, je vždy tá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá sa dopustila určitého konania neoprávnene zasahujúceho do chránených osobnostných práv (rozhodnutie NS SR zo dňa 28.02.2008, sp. zn. 3 Cdo 134/2007). Judikatúra aj právna teória sú v tomto smere jednotné a nijako sa od prijatia uvedeného rozhodnutia nezmenili (pozri napr. rozhodnutia NS SR 4 Cdo/71/2014, 3 Cdo/224/2018). Zodpovednosť žalovaného v rade 1/ za neoprávnený zásah do osobnostnej sféry žalobcov v rade 1/ je zrejmá zo samotnej skutočnosti, že jeho vlastným protiprávnym konaním a v priamej súvislosti s ním, došlo usmrteniu O., blízkej osoby žalobkyň a teda vzniku ich citovej, teda nemateriálnej ujmy. Zodpovednosť žalovaného v rade 1/ za vznik nemateriálnej ujmy je teda daná podľa § 420 OZ per analogiam. Pokiaľ žalobca mienil poukázať na zodpovednosť jeho otca ako držiteľa motorového vozidla v zmysle § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka per analogiam za vzniknutú nemajetkovú ujmu, súd uvádza, že pokiaľ ide o zodpovednosť za škodu, je zrejmé, že zodpovednosť prevádzateľa motorového vozidla podľa § 427 ods. 1 OZ a zodpovednosť samotného škodcu podľa § 420 ods. 1 OZ existuje simultánne a poškodený sa môže domáhať náhrady škody súčasne a v plnej výške ako od prevádzateľa motorového vozidla tak aj od samotného škodcu, ak je ním odlišná osoba ako prevádzateľ. Nakoľko však v predmetnom prípade držiteľ motorového vozidla nebol v konaní žalovaný, súd sa touto otázkou bližšie nezaoberal.

50. Pre úplnosť vo vzťahu k argumentácii strán sporu ohľadom pasívnej legitímácie žalovanej v rade 2/ a solidárnej zodpovednosti žalovaných súd poukazuje na to, že rozhodovacia činnosť najvyšších súdnych autorít a to ako Najvyššieho súdu SR tak aj Ústavného súdu SR sa prakticky od roku 2016 (prijatím uznesenia Ústavného súdu SR III.ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016), jednoznačne však po prijatí rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.07.2017, sp. zn. 6MCdo /1/2016, publikovaného v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NS SR pod č. R/61/2018 ustálila v tom, že pod pojem škoda tak ako ho má na mysli ust. § 4 ods. 2 zákona o PZP, teda škoda, ktorá má byť hrazená z poistného krytia motorového vozidla, ktoré malo v čase škodovej udalosti uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu, zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv predstavovaných právnom na súkromný a rodinný život, spôsobený usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode. Od prijatia uvedených rozhodnutí je judikatúra NS SR v tejto otázke konzistentná a plne súlade s vyššie uvedenými rozhodnutiami (viď. napr. uznesenie NS SR zo dňa 28.02.2019, sp. zn. 6Cdo/164/2018, rozsudok zo dňa 28. 11. 2019, sp. zn. 3Cdo/161/2018, uznesenie NS SR zo dňa 30.09.2020, sp. zn.

1Cdo/214/2019). Predtým ešte aj 6Cdo/143/2017, 6Cdo 219/2017, 6Cdo 206/2017, 6Cdo 212/2017. Povinnosť žalovaného v rade 2/ plniť, nie je daná spoločne a nerozdielne so žalovaným v rade 1/. Žalovaní 1/ a 2/ nie sú solidárnymi dlžníkmi vo vzťahu k žalobkyniam v rade, nakoľko ich povinnosť nemá rovnaký právny základ. Plnením jedného z nich však v tomto rozsahu zanikne povinnosť druhého žalovaného,

51. Cieľom náhrady nemajetkovej ujmy, ktorej sa žalobkyňa v 1/ rade domáha v predmetnom prípade je primerane vyvážiť, príp. zmierniť nemajetkovú ujmu, ktorá jej vznikla v jej osobnostnej sfére v podobe citového utrpenia spôsobeného vnímaním smrti blízkej osoby - brata a v dôsledku nemožnosti ďalej s ním rozvíjať vzájomné rodinné vzťahy. Je zrejmé, že citovú ujmu spôsobenú smrťou blízkej osoby nie je možné úplne reparovať a odčiniť, ani veci uviesť do pôvodného stavu. Do úvahy prichádza iba určitá forma satisfakcie (zadosťučinenia), ktorá má aspoň zmierniť nepriaznivé stavy spôsobené stratou blízkeho. Takéto zadosťučinenie môže mať morálnu rovinu, ktorá sa môže prejaviť vo forme potrestania páchatel'a, ospravedlnenia, prejavenia ľútosti, alebo môže mať finančnú podobu, teda formu peňažnej náhrady na zmiernenie útrap spôsobených stratou blízkej osoby. To, aká forma zadosťučinenia bude v danom prípade najvhodnejšou formou satisfakcie závisí od viacerých predpokladov.

52. Okolnosti a predpoklady, ktoré môžu mať vplyv na to, aký je rozsah nemajetkovej ujmy na strane tzv. sekundárnej obeť, či a v akej výške súd prizná náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, boli určené nálezom Ústavného súdu ČR z 22. decembra 2015, sp. zn. I. ÚS 2844/14 vo veci Kopretiny a v jeho zmysle sa môžu vyskytovať ako na strane poškodeného (pozostalého), tak na strane škodcu. Na strane poškodeného môže ísť najmä o intenzitu jeho vzťahu so zomrelým, vek zomrelého a pozostalých, prípadná existenčná závislosť na zomrelom, skutočnosť, či pozostalým bola poskytnutá aj iná forma satisfakcie (ospravedlnenie, správny postih, odsúdenie v trestnom konaní). Je možné zohľadniť, či pozostalí boli alebo nie očitým svedkom škodovej udalosti alebo boli s jej následkami bezprostredne konfrontovaní a ako sa o škodovej udalosti dozvedeli. Na strane škodcu to je jeho postoj ku škodovej udalosti, dopad škodovej udalosti do jeho duševnej sféry, forma zavinenia a v obmedzenej forme aj majetkové pomery aby pre škodcu nepredstavovali likvidačný následok.

53. Súdna judikatúra, počnúc práve nálezom českého ÚS vo veci Kopretiny pritom označuje intenzitu a kvalitu ich vzájomného vzťahu za kľúčovú a možno povedať, že miera závažnosti vzniknutej ujmy sa určuje práve cez toto kritérium (§ 13 ods. 3 OZ). Aj podľa názoru súdu je toto kritérium alfou omegou pre určenie určitej miery zásahu do osobnostných práv tzv. sekundárnych obeť v prípade smrteľných dopravných nehôd. Súd preto dokazovanie v tomto konaní zameral primárne na zisťovanie intenzity vzťahu žalobkyne 1/ a jej nebohého brata a s ňou priamo súvisiacu mieru deštrukcie ich vzťahu.

54. Je potrebné zdôrazniť, že kvalitu a intenzitu týchto vzťahov nie je vždy možné jednoznačne preukázať, a ak v priebehu konania nevyjdú najavo žiadne zvláštne skutočnosti, podľa ktorých by si mohol súd urobiť úsudok o posudzovanej otázke, je možné vychádzať z určitých interpretačných ciest. Vďaka formálnemu príbuzenskému vzťahu je možné usudzovať na kvalitu a hĺbku pretrhnutého vzťahu a tým aj na závažnosť nemajetkovej ujmy. Z tohto sa následne možno dedukovať, že čím je príbuzenský vzťah bližší, tým sa citová strata a bolestné prežívanie stávajú intenzívnejšími. Dá sa predpokladať, že najsilnejšie citové väzby existovali medzi manželmi, resp. partnermi a medzi rodičmi a ich deťmi. V porovnaní s nimi väzby v takpovediac vzdialenejších príbuzenských vzťahoch postupne slabnú, vzťah dospelého súrodenca nie je logicky taký istý čo do kvality a hĺbky ako napr. vzťah rodiča k svojmu dieťaťu.

55. Súd má zo svojej úradnej činnosti vedomosť o (neprávoplatnom) rozhodnutí o finančnom odškodnení nemajetkovej ujmy manželky a detí zomrelého O.. Je nepochybné, že v danom prípade bol vzťah žalobcov ako sekundárnych obeť k zomrelému omnoho bližší, keď na strane manželky išlo o vzťah manželský, ktorý predstavuje najužšie puto a teda najsilnejší vzťah k zomrelému a citovú ujmu spôsobenú stratou manžela možno, pri obvyklej intenzite manželského vzťahu, považovať za jednu z najväčších a ďalší žalobcovia boli plnoletými deťmi zomrelého O. W..

56. Je nepochybné, že v kruhu najužšej rodiny (manželka, deti) bola intenzita zásahu do rodinných vzťahov, a ujma, ktorú pozostalí utrpeli v dôsledku smrti blízkej osoby najvyššia, a je zrejmé, že takúto citovú ujmu spôsobenú smrťou blízkej osoby nie je možné úplne reparovať a odčiniť, ani veci uviesť do pôvodného stavu a do úvahy prichádza iba satisfakcia (zadosťučinenie), ktorá má aspoň zmierniť nepriaznivé stavy. Je pochopiteľné a prirodzené, že slovenská judikatúra takmer bezvýnimočne u

najbližších príbuzných z najvyššieho kruhu rodiny žijúcich spravidla v jednej domácnosti, teda manželom a deťom obetí dopravných nehôd priznáva takéto zadosťučinenie formou náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (viď napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR uvádzané žalobkyňami v žalobe).

57. Slovenský právny poriadok pritom neurčuje *expressis verbis* vo vzťahu k vzdialenosti príbuzenských vzťahov, ktorý príbuzný je ešte aktívne vecne legitimovaným na uplatnenie si nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Analogicky však možno poukázať na znenie § 94 ods. 1 zákona č. 461/2003 z.z. O sociálnom poistení, podľa ktorého manžel, manželka a nezaopatrené deti poškodeného, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, nárok na jednorazové odškodnenie. Zákonodarca tu explicitne označil za osoby, ktorým patrí obdobný nárok na odškodnenie v zásade totožnej ujmy spočívajúcej v psychických útrapách zapríčinených stratou blízkej osoby, len manželku a nezaopatrené deti zomrelého. Analogickým použitím uvedeného ustanovenia v obdobných občianskoprávných vzťahoch by potom bolo možné dospieť k záveru, že finančná náhrada za smrť patrí len úzkemu okruhu najbližšej rodiny tvorenej manželom a najmä nezaopatrenými deťmi. Z judikatúry slovenských súdov vyplýva, že pri dospelých súrodencoch, žijúcich oddelene s vlastnými užími rodinami, ako to bolo aj v prípade žalobkyne 1/ a jej nebohého brata, nie je prístup súdov k nároku žalobcov jednotný. V niektorých prípadoch súd priznal určitú výšku náhrady nemajetkovej ujmy (napr. rozhodnutie NSSR 4Cdo/24/2018- 3000 Eur a 1000 Eur, rozhodnutie KS v BB sp. zn. 17Co/352/2017 - 4120 Eur), ako aj prípady, kedy súrodencovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nepriznal (napr. rozhodnutie NSSR sp. z. 4Cdo/11/2018). Samozrejme každý konkrétny prípad je odlišný a súd je povinný zohľadňovať konkrétne okolnosti toho-ktorého prípadu, no povinnosťou súdu je v záujme udržania právnej istoty pristupovať k podobným prípadom v zásade porovnateľne. V situácii, keď však zákon ani judikatúra najvyšších súdnych autorít, prípadne ustálená rozhodovacia činnosť súdov nižšieho stupňa nedávajú dostatočne uspokojivú odpoveď na zodpovedanie otázky, aká je miera intenzity a kvality vzťahu medzi sekundárnou obeťou /pozostalým žalobcom/ a primárnou obeťou (zomrelým) a teda odvodené aj miera zásahu do osobnostných práv žalobcu- nemajetkovej ujmy, na základe ktorej prichádza do úvahy náhrada tejto ujmy v peniazoch, prípadne ako stanoviť základ pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy, je namieste nechať sa inšpirovať právnymi úpravami alebo judikatúrou súdov iných štátov. Zahraničná (najmä nemecká, rakúska, francúzska, ale aj česká) judikatúra odvíja u súrodencov blízky vzťah obvykle od faktu fungovania v spoločnej domácnosti, príp. ak súrodenci nežijú oddelene príliš dlho a ich vzájomné vzťahy z tohto dôvodu neochladli, pričom pri dospelých a oddelene žijúcich súrodencoch vychádza zahraničná judikatúra z neexistencie blízkeho vzťahu a náhradu nemajetkovej ujmy ako sekundárnym obetiam priznáva iba v celkom výnimočných prípadoch, ak súrodenec takúto blízkosť vzťahu preukáže. Bežný, hoc aj dobrý súrodenecký vzťah nepostačuje na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy (ani strata jediného súrodenca a pravidelný kontakt medzi súrodencami nemusí postačovať, význam však môže mať, ak súrodenci žijú v bezprostrednej blízkosti, majú prakticky každodenný kontakt medzi sebou, pravidelne trávajú spolu dovolenky alebo voľnočasové aktivity a pod.) Iné, je to, ak ide o nedospelých súrodencov, vnímajúcich oporu v súrodencovi, ktorého stratili, vi intenzívnejšie ako dospelí, oddelene žijúci súrodenci.

58. Pre vznik práva na ochranu osobnosti pritom je postačujúca i len možnosť, že určitým konaním bolo zasiahnuté do osobnostných práv (táto možnosť vyplýva z objektívnej podstaty toho - ktorého konania vykazujúceho znaky zásahu do osobnostných práv, a preto sa nedokazuje dôkaznými prostriedkami), pre vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sama táto možnosť nie je ale postačujúca, lebo Občiansky zákonník priznanie uvedenej náhrady podmieňuje tým, že kvalifikovaná ujma na osobnostných právach skutočne nastala a je so zásahom spojená nie iba ako možný (do úvahy prichádzajúci) následok, ale ako reálny a výsledkami dokazovania preukázaný dôsledok negatívneho pôsobenia zásahu na osobnosť fyzickej osoby.

59. V sporovom konaní, o ktoré ide aj v preskúmvanej veci, sa uplatňuje prejednacia zásada. Účastník má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nespĺnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nespĺnil. Aby účastník mohol splniť svoju povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí najskôr splniť svoju povinnosť tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Neunesením dôkazného bremena sa pritom rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva (či už z dôvodu

nečinnosti účastníka, ktorý nesplnil povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení stanovenú v § 101 a § 120 ods. 1 vety prvej O.s.p., alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

60. V konaní o ochranu osobnosti má žalobca bremeno tvrdenia v tom, že žalovaný zasiahol do jeho osobnosti a že zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných práva; pokiaľ sa domáha aj náhrady nemajetkovej ujmy, musí v rámci svojich tvrdení uviesť, aká ujma mu vznikla. Z tohto bremena tvrdenia pre žalobcu vyplýva dôkazné bremeno preukázať skutočnosti svedčiace o existencii zásahu; v prípade, že sa domáha aj náhrady nemajetkovej ujmy, musí na konkrétnych skutkových okolnostiach preukázať, že zásah nielen mohol, ale aj skutočne vyvolal následnú reakciu (následné reakcie) napríklad v jeho rodinnom, pracovnom či inom prostredí. Len ak sú tieto skutočnosti preukázané, môže súd konštatovať, že žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 15. decembra 2011 sp. zn. 3Cdo 108/2011).

61. Žalobkyňa v rade 1/ podľa názoru súdu neuniesla dôkazné bremeno, ktoré ju v tomto konaní zaťažovalo a nepreukázala takú intenzitu vzťahov s nebohým bratom, ktorá by s ohľadom na vyššie uvádzané skutočnosti a kritéria odôvodňovala nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd vychádzal z toho, že len bežné, hoc aj dobré, vzťahy dospelých súrodencov, ktorí majú vlastné rodiny a nežijú v jednej domácnosti, nezakladajú bez ďalšieho nárok na takúto náhradu.

62. Podľa skutkových tvrdení žalobkyne v 1/. rade bol jej vzťah s nebohým bratom veľmi dobrý, vzhľadom na ich vek a zázemie (dospelí, oddelene žijúci súrodenci s vlastnými domácnosťami) priam nadštandardný a táto vyššia intenzita ich vzájomného vzťahu sa vychádzajú z tvrdení žalobkyne prejavovala jednak vo finančnej pomoci od nebohého, a teda malo ísť na jej strate o ujmu aj v podobe straty určitej finančnej istoty, ktorú vďaka bratovi mala, v častých návštevách, v dopade straty brata na jej zdravie, keď so smrťou svojho brata spájala závažné zdravotné dôsledky a taktiež v tom, že pre hlboký vzťah s bratom sa mala rozviesť so svojim manželom.

63. Žalobkyňa však žiadne z uvedených tvrdení, o ktorých pravdivosti mal súd vzhľadom na viaceré vnútorné rozpory vo výpovediach žalobkyň pochybnosti, a ktoré popierali a spochybňovali aj protistrany, nepreukázala. Ohľadom uvádzanej finančnej podpory zo strany nebohého brata žalobkyňa nepreukázala jednak tvrdenia o zasielaní peňazí poštou, ani tvrdenia o preberaní finančnej hotovosti. Zároveň vzhľadom na preukázané nízke príjmy nebohého pozostávajúce len zo sociálnych dávok a vzhľadom na veľkosť jeho najužšej rodiny, ktorú primárne podporoval, je vylúčené, aby bol schopný významným spôsobom finančne podporovať aj svoje sestry. Nebolo preukázané, či a aké príjmy mal nebohý z údajného hrania v kapele, pričom výpovede tak žalobkyň ako aj svedkov sa v tomto smere rôznili. Pritom, ak by aj súd pripustil najvyšší možný tvrdený mesačný zárobok touto činnosťou u nebohého, t.j. cca 400 Eur (vychádzajú z tvrdenia žalobkyne 1, že hral aj každý týždeň, za sumu do 300 Eur pre 3 člennú kapelu, za predpokladu, že sa delili rovným dielom, t.j. mesačne na 1 člena kapely: $(4 \times 300) / 3 = 400$ Eur), je nepravdepodobné, aby pri takomto nízkom príjme a pri veľkosti najužšej rodiny nebohého (manželka a 5 detí), ktorú mal podľa nesporných tvrdení nebohý finančne podporovať, ostal priestor v na podporu sestier v akejkoľvek významnejšej miere.

64. Žalobkyňa nepreukázala ani tvrdenia o nadštandardne dobrom vzťahu so svojim nebohým bratom, ktorý mal vyplývať aj z častých stretnutí, nepredložila žiadne dôkazy, z ktorých by bolo možné nad mieru všetkých pochybností takýto vzťah ustáliť. V tomto smere sa javí nepravdepodobné, aby žalobkyňa 1/, ktorá deklarovala svoj príjem pred nehodou brata vo výške 220 Eur a zároveň sa starala o zverené dieťa, brata navštevovala 3-4 krát, do mesiaca, ako to tvrdila, pri cene za cestu, ktorú uviedla vo výške 11 Eur.

65. Vyslovene zarážajúce sa súdu javili tvrdenia žalobkyne, že pre hlboký vzťah s bratom sa dokonca mala rozviesť, čo, ako súd zistil nebolo pravdou, žalobkyňa v rade 1/ nie je rozvedená (žiadne konanie o rozvod na OS Rimavská Sobota neprebiehalo a z registra obyvateľov vyplýva, že žalobkyňa 1 je vydatá). Tieto, ako aj ďalšie tvrdenia žalobkyne sa súdu javili ako účelové v snahe privodiť si priaznivejšiu situáciu v konaní a vyššie peňažné odškodnenie. Taktiež podľa názoru súdu žalobkyňa účelovo cestou svojho právneho zástupcu dodatočne dopĺňala dôvody negatívneho vzťahu s rodinou nebohého brata (so svedkyňami), a to v hrubom rozpore s koncentráciou konania, keď pôvodne žalobkyňa v rade 1/ nevedela uviesť, prečo sa ich vzťahy zhoršili, neskôr cestou svojho právneho zástupcu tvrdila, že svedkyne mali viniť žalobkyne zo smrti brata, nakoľko nebohý v čase dopravnej nehody mal ísť hrať

práve k sestrám- žalobkyniam. Napriek tomu, že tvrdenie o tom, že žalobkyňa 1/ trávila sviatky v čase nehody v domácnosti svojho nebohého brata, ostalo nepopreté, a výpoveď svedkýň, ktoré toto tvrdenie mali spochybniť, nebola vzhľadom na zistené rozpory s ostatnými dôkazmi a ich negatívny vzťah k žalobkyniam vierohodná, nemožno uvedenú skutočnosť automaticky vyhodnotiť v prospech tvrdení žalobkyne 1/ o jej nadštandardnom vzťahu s nebohým bratom. Je predsa bežné, ak počas sviatkov rodina trávi čas spoločne, hoc aj viacero dní, najmä ak napríklad súrodenci nežijú v jednej obci. Nejde o takú skutočnosť, ktorá by nasvedčovala iným, ako bežným súrodeneckým vzťahom. Navyše súd pre mnohopočetné rozpory a výslovne nepravdivé tvrdenia žalobkyne mal pochybnosti o pravdivosti aj tohto jej tvrdenia (že sviatky trávila u brata), keď ešte na poslednom pojednávaní (v rozpore s koncentráciou konania) žalobkyňa cestou svojho právneho zástupcu uviedla, že v čase dopravnej nehody smeroval nebohý brat k sestrám, išiel k nim zahrať.

66. Vzhľadom na uvedené musel súd tvrdenia žalobkyne v rade 1/ vyhodnocovať vo svetle jej viacerých nepravdivých, rozporuplných a nepreukázaných tvrdení v otázkach jej vzťahu s bratom, ale aj s jej manželom, o jej zdravotných ťažkostiach a finančnej výpomoci, keď žalobkyňa nepravdivo uvádzala, že sa rozviedla, že to bolo z dôvodu vzťahu k bratovi, keď sa preukázalo, že diagnózami, ktorými žalobkyňa podľa jej slov mala trpieť v súvislosti s nehodou brata, v zmysle lekárskej správy trpela ešte pred nehodou a zároveň sa zistilo, že v súvislosti s uvedenými diagnózami navštevovala lekára a bola hospitalizovaná ešte dlho pred nehodou brata. Žalobkyňa 1/ nemala prehľad ani o obsahu vlastných dôkazov, síce súdu predložila videá z rodinných osláv, na týchto sa však s výnimkou 1 väčšej oslavy (40ka dcéry ž 2) ani nenachádzala, pričom prehratím jediného videa, kde bola účastná na rodinnej oslave spoločne s bratom nepreukázala akýkoľvek nadštandardný citový vzťah s bratom, išlo o oslavu za účasti širokej rodiny, kde ani nebola zachytená v akomkoľvek bezprostrednom kontakte (napr.- rozhovore) s bratom.

67. Zároveň je ale nutné poukázať aj na to, že v konaní sa nepreukázala ani úplná a dlhodobá absencia vzťahu, či značne negatívny vzťah s nebohým bratom, tak, ako to tvrdili svedkyne- manželka a dcéra nebohého O. W., pričom tvrdenia svedkýň o tom, že sa po dobu minimálne 6-7 rokov nestretli, či dokonca 20 rokov nekomunikovali, boli vyvrátené videozáznamom z rodinnej oslavy z októbra 2019. Z uvedeného však nemožno automaticky vyvodiť záver o preukázaní naopak nadštandardného a hlbokého vzťahu žalobkyne 1 a nebohého, ako ho vykresľovala žalobkyňa v rade 1/. Prítom ani z prehrávaných videozáznamov z osláv nevyplývalo nič tomu nasvedčujúce, ale len to, že sa široký okruh rodinných príslušníkov stretol na oslave. Ako už bolo uvedené, na nahrávke nebol zachytený ani len spoločný rozhovor žalobkyne v rade 1 a jej nebohého brata. Na domácich záberoch v úzkom kruhu osôb spoločne s nebohým bratom bola prítomná zachytená len žalobkyňa v rade 2, a nie žalobkyňa v rade 1. Žalobkyňa nepreukázala ani dopad úmrtia jej brata na jej zdravie, ako to tvrdila na pojednávaní.

68. K dôkazu výpoveďou svedkýň navrhnutých žalovanými pre úplnosť súdu uvádza, že vzhľadom na ich výrazne hostilný vzťah k žalobkyniam, súd tieto výpovede považoval za tendenčné a ich tvrdenia o dlhodobej absencii kontaktu žalobkýň s nebohým O. W. boli vyvrátené ďalšími dôkazmi (videonahrávky, fotografie). Svedkyňa O. W. navyše uviedla, že má problémy s pamäťou, zabúda veci z obdobia dávnejšieho ako 2 roky, berie aj lieky od psychiatra, mala cievnu mozgovú príhodu a navštevuje psychiatriu. Súd preto pri svojom rozhodovaní z výpovedí týchto svedkýň nevychádzal. Taktiež ale súd nepovažoval za dôveryhodnú výpoveď syna žalobkyne v rade 2/, nakoľko aj tento mohol mať vzhľadom na pomer k žalobkyňi 2, svojej matke, záujem na výsledku konania. Zároveň sa preukázala jeho výpoveď ako nepravdivá, a to v časti, že po smrti strýka bol naposledy dva alebo tri mesiace u neho a stretol tam stretol 2 alebo 3 krát žalobkyňu v 1. rade, keď samotná žalobkyňa 1/ (po korekcii) uviedla že krátko po pohrebe (2 dni po nehode) sa pohnevali s užšou rodinou nebohého, nerozprávajú sa a odišla k žalobkyňi 2/, kde bola do konca januára.

69. Na pojednávaní žalovaní spochybňovali dôvodnosť vykonania dôkazu videonahrávkou a taktiež označenie nebohého brata na tejto videonahrávke žalobkyňou, k čomu súd uvádza, že nemal pochybnosti o správnosti označenia brata žalobkyňou, nakoľko osoba ktorú označila na predmetnej videonahrávke ako nebohého O. W. bola už na pohľad totožná s osobou nachádzajúcou sa na fotografiách predložených žalobkyňou (čl 182 a nasl), ktorú stotožnila aj svedkyňa, dcéra O. W., pri svojom výsluchu. Súd taktiež s výnimkou videonahrávky prehrávanej na poslednom pojednávaní vo veci nevykonával ako dôkazy ostatné videonahrávky zabezpečené žalobkyňami, nakoľko to žalobkyňa v rade 1/ ani nenavrhol, a zároveň malo ísť o videonahrávky vo vzťahu k fotografiám už skôr predloženým žalobkyňami, ktoré však mohli preukazovať jedine vzťah žalobkyne v rade 2/ s nebohým bratom, ktorá

bola ako jediná zo žalobkýň na fotografiách zachytená, a po jej smrti a zastavení konania o jej žalobe, už takýto dôkaz nemal z hľadiska nároku žalobkyne v rade 1 význam. Z hľadiska preukázania nepravdivosti tvrdení svedkýň o úplnej absencii vzťahu či kontaktu žalobkýň s nebohým bratom pred jeho smrťou však bolo vykonanie dôkazu spomínanou videonahrávkou z oslavy 40 narodenín dcéry žalobkyne v 2 rade Y. J. dostačujúce.

70. V priebehu konania obe žalobkyne vyjadrili v zásade nespokojnosť nad rozhodnutím trestného súdu vo veci žalovaného 1/, keď poukazovali na to, že nie je spravodlivé, ak niekto, kto iného usmrtil, „si behá po slobode“. Možno prejavíť určité pochopenie pre vnímanie danej situácie zo strany blízkej osoby nebohého ako nespravodlivej, a formu uloženého trestu vzhľadom na spôsobený následok za nedostatočne prísnu. Účelom konania o náhradu nemajetkovej ujmy však nie je nahradiť ujmu spôsobenú vnímaním súdneho rozhodnutia pozostalými ako nespravodlivého, ale odškodniť zásah do osobnostnej sféry spôsobený neoprávneným zásahom do ich práva a súkromie a rodinný život. Taktiež civilnému súdu nepatrí hodnotiť správnosť trestného rozhodnutia o uložení trestu a toto konanie nemožno vnímať ako určité „sanovanie“ rozhodnutia trestného súdu, ktoré sa pozostalému nejaví ako spravodlivé.

71. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody je nutné konštatovať, že žalobkyňa v 1. rade nepreukázala takú významnú intenzitu vzťahov s nebohým bratom, ako základné kritérium, podľa ktorého súd posudzuje rozsah jej nemajetkovej, citovej ujmy, ktorú ako sekundárna obeť stratou svojho brata utrpela, ktorá by odôvodňovala priznanie náhrady jej nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ak teda nebol naplnený ani základný predpoklad pre priznanie takejto peňažnej náhrady, teda intenzívny blízky vzťah sekundárnej a primárnej obeť a tomu zodpovedajúca deštrukcia ich medziľudských vzťahov, nemohli už ostatné okolnosti prípadu pre žalobkyňu privediť iný výsledok konania, akým je zamietnutie jej žaloby, nakoľko žalobkyňa sa nedomáhala ospravedlnenia, resp. inej formy zadosťučinenia, ktoré by inak mohli prichádzať do úvahy. Súd už preto k ďalším okolnostiam nehody, najmä k prípadnému spoluzavineniu nebohého na nehode osobitne nevykonával dokazovanie. Jednak teda z dôvodu, že to nebolo hospodárne, pokiaľ už súd zistil, že zásah do osobnostných práv žalobkyne nebol takej intenzity, ktorá by odôvodňovala priznanie akejkoľvek náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, a jednak pre to, že počas celého konania zo strany žalobkyne 1/ nedošlo k popretiu tvrdení žalovaného v rade 1/ vo vzťahu k okolnostiam a priebehu nehody, ktoré predniesol ešte vo svojom prvom vyjadrení k žalobe (či 50).

72. Z uvedených dôvodov súd žalobu žalobkyne v 1. rade zamietol.

73. Uvedené rozhodnutie sa pritom nevymyká ani rozhodovacej praxi slovenských súdov v obdobných prípadoch a v tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/11/2018 zo dňa 22.3.2018, ktorým bolo odmietnuté dovolanie žalovaných a v ktorom dovolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 12 000,- eur proti žalovanému 1/ nepovažoval za dôvodný. Konštatoval, že v dôsledku dopravnej nehody došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu, konkrétne práva na súkromie, ktoré zahŕňa aj právo na rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami. Mal preukázané, že žalobca a jeho nebohá sestra boli slobodní a žili dlhé roky spoločne v rodičovskom dome, avšak v posledných piatich rokoch nebohá bývala sama v byte, pričom nebola vyslovene odkázaná na pomoc inej osoby. Žalobca sa s ňou stretával raz do mesiaca, mimo zimných mesiacov častejšie a raz za mesiac jej zavolať, nezabezpečoval jej starostlivosť, pomáhal jej skôr jeho brat D., ktorý ju vozil k lekárom, prípadne pomáhal s praním. Z uvedeného vyvodil záver, že u žalobcu nedošlo k takej deštrukcii medziľudských väzieb, ktorá by odôvodňovala priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

74. Súd zamietol návrhy na výsluchy svedkov A. Z., st., M. Z. a Z. P., nakoľko títo jednak neboli svedkami škodovej udalosti a nemohli ani svedčiť vo vzťahu k zisťovanej intenzite vzťahov žalobkýň s nebohým ani k miere zásahu do tohto vzťahu, čo bolo predmetom zisťovania súdu v tomto konaní. Zamietnuté boli tiež návrhy žalovaného 1/ na vykonanie dôkazu výpisom zo živnostenského registra, daňové priznanie O. W., administratívny spis UPSVaR Revúca týkajúci sa O. W., ktoré mali smerovať k preukázaniu nedostatku príjmov nebohého z hudobnej činnosti, nakoľko v konaní nebolo sporné, že O. W. tieto prípadné príjmy oficiálne neevidoval a nezdaňoval.

Súd zamietol taktiež návrh na vykonanie dôkazu znaleckým posudkom cestnej dopravy a súdneho lekárstva z trestného konania. Uvedené dôkazy súd nepovažoval za účelné vykonať po tom, čo sa dokazovaním nezistila taká intenzita vzťahov žalobkyne 1 s nebohým bratom, ktorá by odôvodňovala priznanie akejkoľvek náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že dôkazy súd vykonáva len k skutočnostiam, ktoré sú v konaní sporné (prípadne ak má pochybnosti o pravdivosti nespornej skutočnosti) a zo strany žalobkyne nedošlo v priebehu celého konania ani k popretiu tvrdení žalovaného v rade 1/ vo vzťahu k spoluzavineniu nebohého a priebehu nehody, ktoré predniesol ešte vo svojom vyjadrení k žalobe (čl 50). Z rovnakého dôvodu súd zamietol aj návrh na vykonanie dôkazu zápisnicou o obhliadke miesta činu.

Súd zároveň nevykonával ako dôkaz výsluch manžela žalobkyne 1/ D. B., nakoľko tento výsluch navrhol žalovaný v rade 1/ (po tom, čo od návrhu upustila žalovaná 2/), avšak nezložil vyrubený preddavok na jeho výsluch, čoho zákonným dôsledkom je nevykonanie takéhoto dôkazu (§ 253 ods. 3 CSP). Taktiež žalovaná v rade 2 nešpecifikovala, aký konkrétny dôkaz z trestného spisu navrhuje vykonať, pričom dôkaz celým spisom nie je možné bez ďalšej špecifikácie vykonať.

75. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP a žalovaným v rade 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania od žalobkyne v rade 1/, ktoré im v súvislosti s obranou proti žalobe žalobkyne v rade 1/ vznikli, a to v plnom rozsahu, nakoľko boli v konaní plne úspešní. V takomto rozsahu je žalobkyňa v rade 1/ povinná žalovaným trovy konania nahradiť v lehote 3 dni od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o výške trov konania žalovaných.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Revúca. Odvolanie sa podáva písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP) Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Zák. č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení).